

Le lien avec la misère est là aussi dans le chapeau d'homme car il faudra bien que l'argent arrive dans la maison, d'une façon ou d'une autre il le faudra. Autour d'elle c'est les déserts, les fils c'est les déserts, ils feront rien, les terres salées aussi, l'argent restera perdu, c'est bien fini. Reste cette petite-là qui grandit et qui, elle, saura peut-être un jour comment on fait venir l'argent dans cette maison. C'est pour cette raison, elle ne le sait pas, que la mère permet à son enfant de sortir dans cette tenue d'enfant prostituée. Et c'est pour cela aussi que l'enfant sait bien y faire déjà, pour détourner l'attention qu'on lui porte à elle vers celle que, elle, elle porte à l'argent. Ça fait sourire la mère.

La mère ne l'empêchera pas de le faire quand elle cherchera de l'argent. L'enfant dira : je lui ai demandé cinq cents piastres pour le retour en France. La mère dira que c'est bien, que c'est ce qu'il faut pour s'installer à Paris, elle dira : ça ira avec cinq cents piastres. L'enfant sait que ce qu'elle fait, elle, c'est ce que la mère aurait choisi que fasse son enfant, si elle avait osé, si elle en avait la force, si le mal que faisait la pensée n'était pas là chaque jour, exténuant.

M. Duras, L'amant, Ed. de minuit,
1984

Η σχέση με τη φτώχεια υπάρχει κι εκεί στο αντρικό κάπελο γιατί θα χρειαστεί να μπουν χρήματα στο σπίτι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, θα χρειαστεί. Γύρω της είναι οι έφημοι, οι γιοι είναι οι έφημοι, δεν θα καταφέρουν τίποτα, και τα χωράφια με τα υφάλμυρα χώματα, τα χρήματα θα πάνε χαμένα, πάει τελείωσε. Μένει αυτή η μικρή που μεγαλώνει και που, αυτή, μπορεί να μείθει κάποια μέρα με ποιον τρόπο φέρνει κανείς λεφτά σ' αυτό το σπίτι. Αυτός είναι ο λόγος, η ίδια δεν το ξέρει, που η μητέρα επιτρέπει στο παιδί της να κυκλοφορεί μ' αυτή την αμφίεση παιδούλας πόρνης. Αυτός είναι επί-

Η μιζέρια της εκδηλώνεται κι απ' αυτό ακόμα το αντρικό καπέλο. Είναι απαραίτητο να δρθούν χρήματα, με οποιοδήποτε τρόπο πρέπει να πέσουν λίγα λεφτά σ' αυτό το σπίτι. Γύρω της απλώνονται έφημοι, οι γιοι της είναι έφημοι, δεν πρόκειται να κάνουν τίποτα, χωράφια σπαρμένα με αλάτι, τα χρήματα δεν θα εμφανιστούν, όλα τέλειωσαν. Απομένει αυτή η πιτσιρίκα που μεγαλώνει και που ίσως μια μέρα ανακαλύψει τον τρόπο να δγάλει λεφτά. Κι είναι αυτός ο λόγος που η μάνα επιτρέπει στο παιδί της να κυκλοφορεί ντυμένο σαν πόρνη. Και γι' αυτό, το παιδί έχει μάθει ήδη να τα καταφέρνει, ξέρει να στρέφει την προσοχή που οι άλλοι της δείχνουν εκεί που την ενδιαφέρει: στο χρήμα. Η μάνα χαμογελά μ' αυτά τα καμώματα.

Η μάνα δε θα την εμποδίσει να ψάξει για λεφτά. Το παιδί θα πει: του ζήτησα πεντακόσια πιάστρα για την επιστροφή στη Γαλλία. Η μάνα θα πει ότι τόσα ακριδώς χρειάζονται για την εγκατάσταση στο Παρίσι, θα πει: πεντακόσια πιάστρα αρκούν. Το παιδί ξέρει πως αυτό που κάνει είναι αυτό που θα του διάλεγε κι η μάνα αν το λμούσε, αν είχε τη δύναμη, αν η αγωνία που προκάλούσε η σκέψη δεν ήταν καθημερινά παρούσα, εξοντωτική.

Η. Ντερές, Ο φραγκός, Ητ. Χρ. Τσολακίδου, Εξάντας, 1984

σής ο λόγος που η παιδούλα ξέρει κιόλας τι να κάνει για να στρέφει την προσοχή που της δίνουν προς την προσοχή που δίνει εκείνη στο χρήμα. Αυτό κάνει τη μητέρα να χαμογελάει. Πιάστρα. Το παιδί ξέρει πως αυτό που κάνει είναι αυτό που θα είχε διαλέξει η μητέρα να κάνει το παιδί της, αν είχε την τόλμη, αν είχε τη δύναμη, αν το κακό που έκανε η σκέψη δεν ήταν εκεί κάθε μέρα, εξοντωτικό.

Η μητέρα δεν θα την εμποδίσει να το κάνει όταν θα ψάξει για λεφτά. Η παιδούλα θα πει: του ζήτησα πεντακόσια πιάστρα για την επιστροφή στη Γαλλία. Η μητέρα θα πει ότι καλά έκανε, ότι τόσα χρειάζονται για να εγκατασταθεί στο Παρίσι, θα πει: γίνεται με πεντακόσια

Η. Ντερές, Ο φραγκός, Εξάντας,
2011